

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, అథ అష్టవింశోఽ ధ్యాయః, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

ద్రౌపద్యువాచ

అత్రాప్యదాహరంతీమమ్ఇతిహాసం పురాతనమ్ ।
 ప్రహ్లాదస్య చ సంవాదం బలేర్వైరోచనస్య చ ॥ 28-1॥

అసురేంద్రం మహాప్రాజ్ఞం ధర్మాణామాగతాగమమ్ ।
 బలిః పప్రచ్ఛ దైత్యేంద్రం ప్రహ్లాదం పితరం పితుః ॥ 28-2॥

క్షమా స్విచ్ఛేయసీ తాత ఉతాహో తేజ ఇత్యుత ।
 వీతన్మే సంశయం తాత యథావద్ బ్రూహి పృచ్ఛతే ॥ 28-3॥

శ్రేయో యదత్ర ధర్మజ్ఞ బ్రూహి మే తదసంశయమ్ ।
 కరిష్యామి హి తత్సర్వం యథావదనుశాసనమ్ ॥ 28-4॥

తస్మై ప్రోవాచ తత్సర్వమ్వీనం పృష్టః పితామహాః ।
 సర్వనిశ్చయవిత్ప్రాజ్ఞః సంశయం పరిపృచ్ఛతే ॥ 28-5॥

ప్రహ్లాద ఉవాచ ।

న శ్రేయః సతతం తేజః న నిత్యం శ్రేయసీ క్షమా ।
 ఇతి తాత విజానీహి ద్వయమేతదసంశయమ్ ॥ 28-6॥

యో నిత్యం క్షమతే తాత బహూన్ దోషాన్ స విందతి ।
 భృత్యాః పరిభవంత్యేనమ్ ఉదాసీనాస్తథాఽరయః ॥ 28-7॥

సర్వభూతాని చాపస్య న నమంతి కదాచన ।
 తస్మాన్నిత్యం క్షమా తాత పండితైరపి వర్జితా ॥ 28-8॥

అవజ్ఞాయ హితం భృత్యాః భజంతే బహుదోషతామ్ ।
 ఆదాతుం చాస్య విత్తాని ప్రార్థయంతేఽల్పచేతసః ॥ 28-9॥

యానం వస్త్రాణ్యలంకారాన్ శయనాన్యాసనాని చ ।
 భోజనాన్యథ పానాని సర్వోపకరణాని చ ॥ 28-10॥

ఆదదీరన్నధిక్యతాః యథాకామమచేతసః ।

ప్రదిష్టాని చ దేయాని న దద్యుర్భర్తృశాసనాత్ ॥ 28-11॥

న చైనం భర్తృపూజాభిః పూజయంతి కథంచన ।

అవజ్ఞానం హి లోకేఽస్మిన్మరణాదపి గర్హితమ్ ॥ 28-12॥

క్షమిణం తాదృశం తాత బ్రువంతి కటుకాన్యపి ।

ప్రేష్యాః పుత్రాశ్చ భృత్యాశ్చ తథోదాసీనవృత్తయః ॥ 28-13॥

అథాస్య దారానిచ్ఛంతి పరిభూయ క్షమావతః ।

దారాశ్చాస్య ప్రవర్తంతే యథాకామమచేతసః ॥ 28-14॥

తథా చ నిత్యముదితా యది నాల్పమపీశ్వరాత్ ।

దండమర్హంతి దుష్యంతి దుష్టాశ్చప్యసకుర్వతే ॥ 28-15॥

ఏతే చాన్యే చ బహవః నిత్యం దోషాః క్షమావతామ్ ।

అథ వైరోచనే దోషాన్ ఇమాన్విద్ధ్యక్షమావతామ్ ॥ 28-16॥

అస్థానే యది వా స్థానే సతతం రజసావృతః ।

క్రుద్ధో దండాన్ ప్రణయతి వివిధాన్ స్వేన తేజసా ॥ 28-17॥

మిత్రైః సహ విరోధం చ ప్రాప్నుతే తేజసాఽఽవృతః ।

ఆప్నోతి ద్వేష్యతాం చైవ లోకాత్ స్వజనతస్తథా ॥ 28-18॥

సోఽవమానాదర్థహానమ్ ఉపాలంభమనాదరమ్ ।

సంతాపద్వేషమోహాంశ్చ శత్రూంశ్చ లభతే నరః ॥ 28-19॥

క్రోధాద్ దండాన్మనుష్యేషు వివిధాన్పురుషోఽనయాత్ ।

భ్రశ్యతే శీఘ్రమైశ్వర్యాత్ ప్రాణేభ్యః స్వజనాదపి ॥ 28-20॥

యోపకర్తృంశ్చ హర్తృంశ్చ తేజసైవోపగచ్ఛతి ।

తస్మాదుద్విజతే లోకః సర్పాద్ వేశ్మగతాదివ ॥ 28-21॥

యస్మాదుద్విజతేలోకః కథం తస్య భవో భవేత్ ।
అంతరం తస్య దృష్టైవ లోకో వికురుతే ధ్రువమ్ ॥ 28-22॥

తస్మాన్నాత్యుత్ప్రజేత్తేజో న చ నిత్యం మృదుర్భవేత్ ।
కాలేకాలే తు సంప్రాప్తే మృదుస్తీక్ష్ణోఽపి వా భవేత్ ॥ 28-23॥

కాలే మృదుర్యో భవతి కాలే భవతి దారుణః ।
స వై సుఖమనాస్నోతి లోకేఽముస్మిన్నిహైవ చ ॥ 28-24॥

క్షమాకాలాంస్తు వక్ష్యామి శృణు మే విస్తరేణ తాన్ ।
యే తే నిత్యమసంత్యాజ్యా యథా ప్రాహుర్మనీషిణః ॥ 28-25॥

పూర్వోపకారీ యస్తే స్యాత్ అపరాధే గరీయసి ।
ఉపకారేణ తత్తస్య క్షంతవ్యమపరాధినః ॥ 28-26॥

అబుద్ధిమాశ్రితానాం తు క్షంతవ్యమపరాధినామ్ ।
న హి సర్వత్ర పాండిత్యం సులభం పురుషేణ వై ॥ 28-27॥

అథ చేద్ బుద్ధిజం కృత్వా బ్రూయుస్తే తదబుద్ధిజమ్ ।
పాపాన్స్వల్పేఽపి తాన్హన్యాదపరాధే తథాఽన్యజాన్ ॥ 28-28॥

సర్వస్యైకోపరాధస్తే క్షంతవ్యః ప్రాణినో భవేత్ ।
ద్వితీయే సతి వధ్యస్తు స్వల్పేఽప్యపకృతే భవేత్ ॥ 28-29॥

అజానతా భవేత్కశ్చిద్ అపరాధః కృతో యది ।
క్షంతవ్యమేవ తస్యాహుః సుపరీక్ష్య పరీక్షయా ॥ 28-30॥

మృదునా దారుణం హంతి మృదునా హంత్యదారుణమ్ ।
నాసాధ్యం మృదునా కించిత్ తస్మాత్ తీవ్రతరం మృదు ॥ 28-31॥

దేశకాలౌ తు సంప్రేక్ష్య బలాబలమథాత్మనః ।
నాదేశకాలే కించిత్ స్యాద్ దేశకాలౌ ప్రతీక్షతామ్ ॥ 28-32॥

ఏత ఏవంవిధాః కాలాః క్షమాయాః పరికీర్తితాః ।
అతోఽన్యఽథానువర్తతు తేజసః కాల ఉచ్యతే ॥ ॥28-33॥

తదహం తేజసః కాలం తవ మన్యే నరాధిప ।
ధార్తరాష్ట్రేషు లుభ్యేషు సతతం చాపకారిషు ॥ ॥28-34॥

న హి కశ్చిత్ క్షమాకాలో విద్యతేఽద్య కురూన్ ప్రతి ।
తేజసశ్చాగతే కాలే తేజ ఉత్స్రంస్తుమర్హసి ॥ ॥28-35॥

మృదుర్భవత్యవజ్ఞాతః తిక్ష్ణాదుద్విజతేజనః ।
కాలే ప్రాప్తే ద్వయం చైతద్ యో వేద స మహీపతిః ॥ ॥28-36॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
ద్రౌపదీవాక్యే అష్టావింశోఽధ్యాయః ॥ 28 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

